



«ХТО ВАМ СКАЗАВ, ЩО Я
СЛАБКА,
ЩО Я КОРЮСЯ ДОЛІ?
ХІБА ТРЕМТИТЬ МОЯ РУКА
ЧИ ПІСНЯ Й ДУМКА КВОЛІ?»



Сюжети з життя

до 150-річчя від Дня народження

Лесі Українки



Лєся Українка (Ларіса Петрівна Косач-Квітка)

*(13 (25) лютого 1871, Звягель,
нині Новоград-Волинський –*

19 липня (1 серпня) 1913, Сурами, Грузія).

Українська письменниця, перекладачка, культурна діячка, входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України.



*Музей Лесі Українки -
Новоград-Волинський*



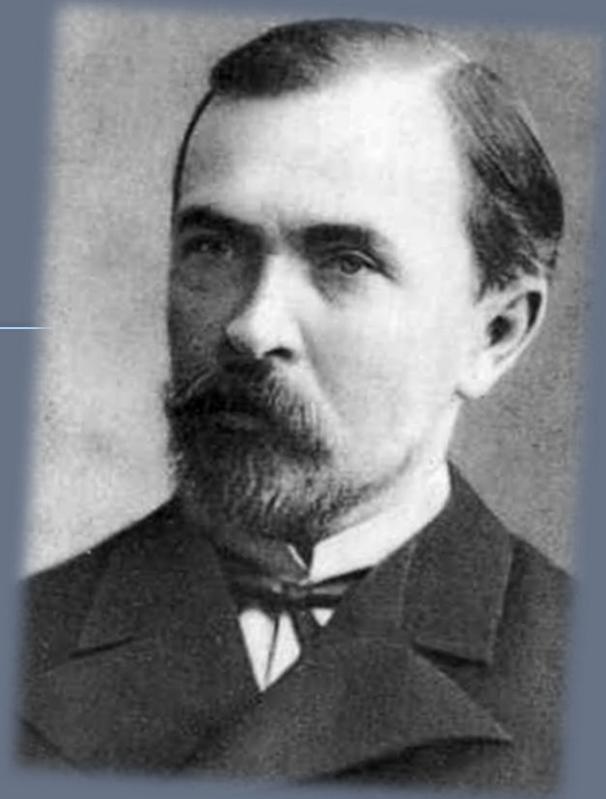
Батьки Лесі Українки

Батько

Петро Антонович Косач



дворянин, високоосвічений
поміщик, який дуже любив
літературу і живопис, дійсний
статський радник, повітовий
маршалок.



Батьки Лесі Українки

Мати

Ольга Петрівна
Драгоманова-Косач



дворянка за походженням,
письменниця, яка творила під
псевдонімом Олена Пчілка (її поезію
й оповідання для дітей українською
мовою добре знали в Україні), була
активною учасницею жіночого руху.



*Мала старшого брата Михайла та
молодших – Ольгу, Оксану, Миколу та
Ізидору Косачів.*



**Михайло
(1869 - 1903)**



**Ольга
(1877 - 1945)**



**Оксана
(1882 - 1975)**



**Микола
(1884 - 1937)**



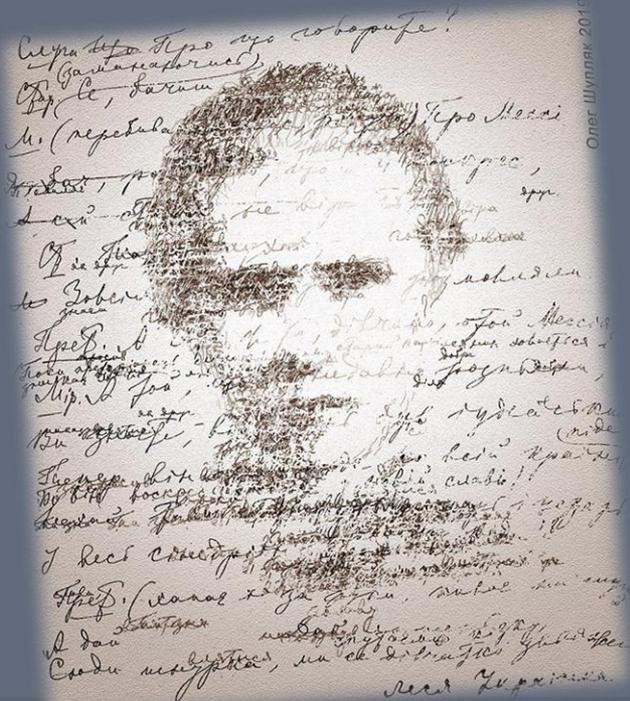
**Ісидора
(1888 - 1979)**

Цікаві факти :

- ❖ Лариса володіла неймовірними розумовими здібностями. Уже в 4 роки вміла читати, в 6 років – чудово вишивала, а в 9 років з-під її пера вийшов перший вірш «Надія», за три роки почала друкуватися в журналі «Зоря» під псевдонімом Леся Українка.

Надія

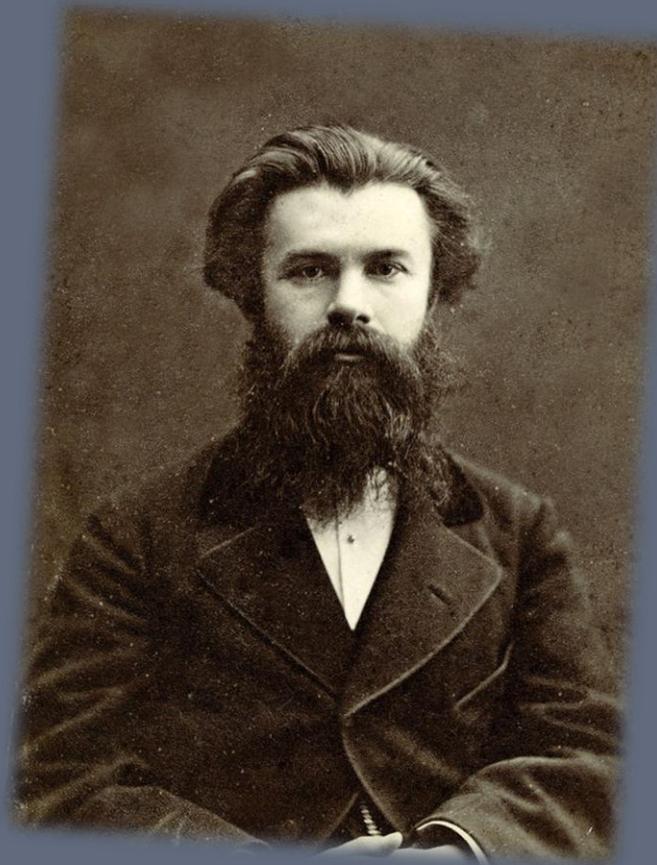
Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна:
Надія вернутись ще раз на Україну,
Помянути ще раз на рідну країну,
Помянути ще раз на синій Дніпро,
Там жити чи вмерти, мені все
одно;
Помянути ще раз на степ, мошки,
Востаннє згадати палкі гадки...
Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна.



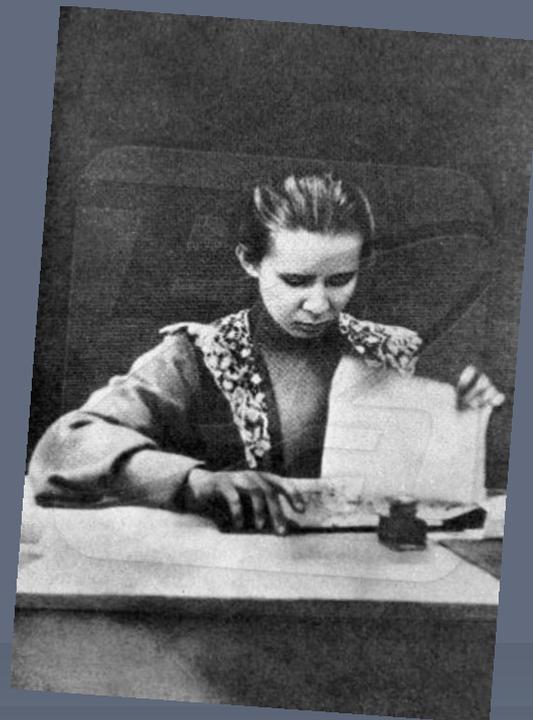
❖ Свій творчий псевдонім поетеса запозичила в свого дядька: Михайло Драгоманов підписував свої публіцистичні твори «Українець».

Що стосується імені, то Лесею її лагідно кликали в сім'ї. Псевдонім «Українка» з'явився в 1884 році, коли дівчині було всього тринадцять.

Михайло Драгоманов



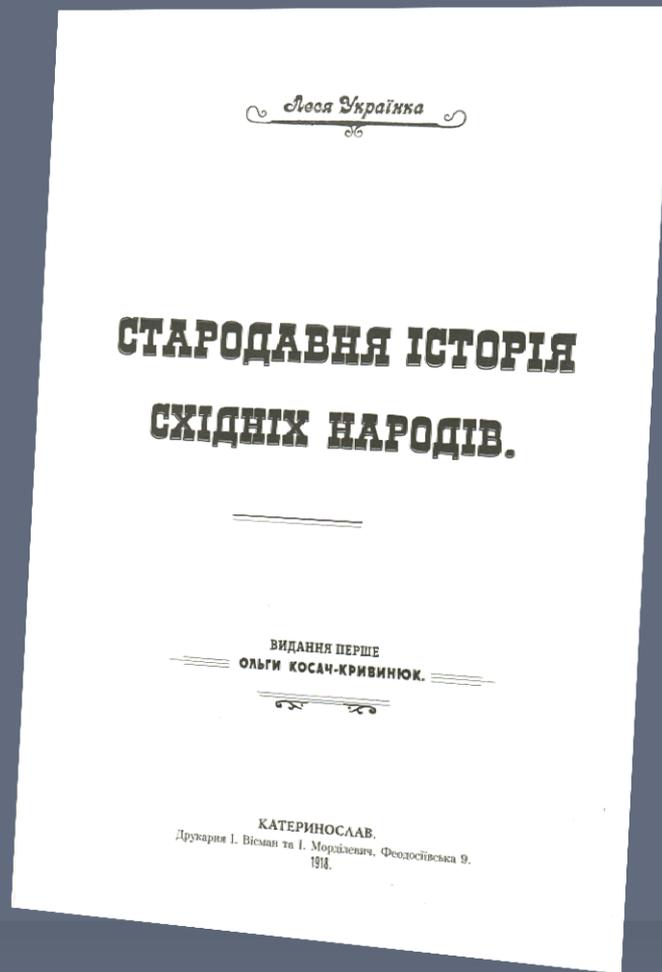
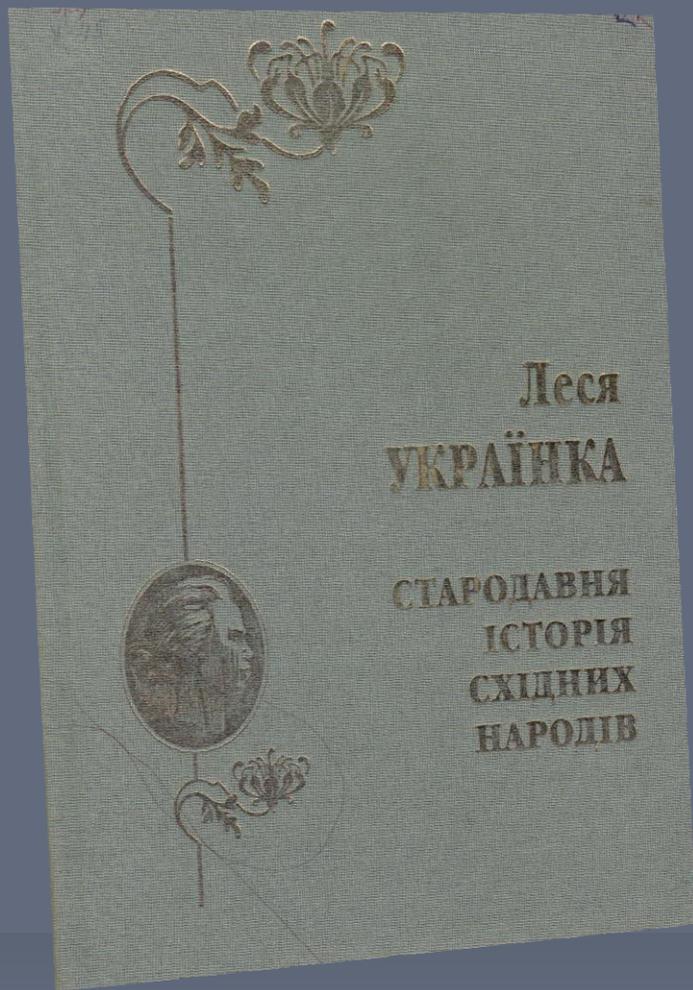
❖ Леся дуже любила музику й мала великі здібності до гри на фортепіано. Вона брала уроки у Ольги О'Коннор, дружини Миколи Лисенка, але не могла їх розвинути через хворобу руки (у десятирічному віці Леся Українка ватко захворіла, відтоді все життя вела боротьбу з недугою). Мала дуже гарний слух і голос, 220 народних мелодій записано з її голосу.





Рояль, на якому грала Леся Українка

❖ У дев'ятнадцять років Леся Українка написала для молодшої сестри підручник «Стародавня історія східних народів».



❖ Маючи також художній хист, деякий час брала уроки у Київській рисувальній школі Олександра Мурашка, звідки залишилась одна картина олійними фарбами.

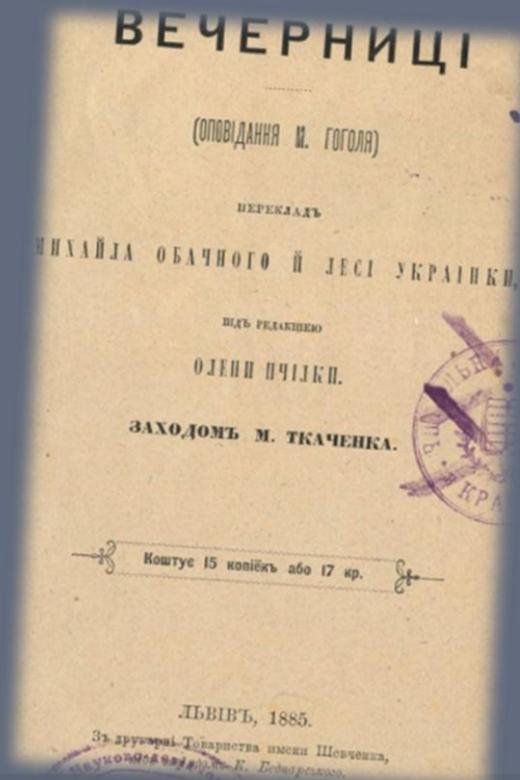


❖ Лесю і її брата Михайла у сім'ї називали спільним іменем – «Мишелосіє» через нерозлучність. Проте сина мати ставила вище за Лесю - її долю вважала малорозвиненою. Крім того, не любила її вдачі.



З братом Михайлом

- ❖ Лариса знала багато мов (українську, російську, польську, болгарську, англійську, німецьку, французьку, італійську, давньогрецьку та латину), бралася за вивчення грузинської, шведської, іспанської. Багато перекладала.



❖ Лірична сповідь Лесі Українки «Твої листи завжди пахнуть зов'язлими трояндами...» присвячена єдиному коханню поетеси – Серію Мержинському. Це трагічне почуття не було взаємним, він кохав іншу, але саме завдяки цьому почуттю за одну ніч біля ліжка вмираючого від сухот коханого була створена геніальна «Одержима». Серій Мержинський помер, заповідаючи Лесі, яка була поруч, подбати про іншу жінку, яку він кохав.



❖ Заміж Леся Українка вийшла вже після 30 років. Свого чоловіка, Климентя Квітку, вона, безумовно, поважала, але кохання до нього не відчувала. Климент Васильович був молодший від Лесі на 9 років.



*Климент Васильович
Квітка*

*(23 січня (4 лютого)
1880, Хмельів, нині
Сумської області –
19 вересня 1953,
Москва) - український
музикознавець-
фольклорист. Чоловік
Лесі Українки. В'язень
концтаборів (КарЛАУ).*

Через хворобу леді Українці доводилось багато їздити по світу. Вона лікувалася в Криму і на Кавказі, у Німеччині і Швейцарії, в Італії та Єгипті. І хоча чужина завжди викликала в неї тугу за рідним краєм, але й збагачувала новими враженнями, знанням життя інших народів.



Олена Пчілка і Леся Українка в Ялті. Кінець 1897 року

1891 р. Леся Українка з
братом Михайлом на березі
Чорного моря. Євпаторія



Леся Українка в Криму
(Чукурлар). Фото 1897 р.

*Лесь Українка. Сан-Ремо (?).
Фото 1902 р.*



*Ольга Косач та Лесь Українка
в Берліні. 1899 рік*



Останні роки Леся Українка жила в Грузії та Єгипті. Невблаганно прогресувала хвороба. Перемітаючи тяжкі страждання, вона знаходила силу працювати. На Кавказі вона все частіше задумувала волинське дитинство, перед нею поставали картини задумливої поліської краси. Так виникла «Лісова пісня», яка була написана за кілька днів тяжкохворою поетесою.

Леся Українка серед мешканців вілли «Континенталь». Телуан, грудень 1909... квітень 1910 року.



Лєся Українка. Кавказ,
1911 або 1912 р.



фотографія, яка стала останньою
в житті Лєсі Українки.

Точна дата – 11 (24) травня 1913 р.



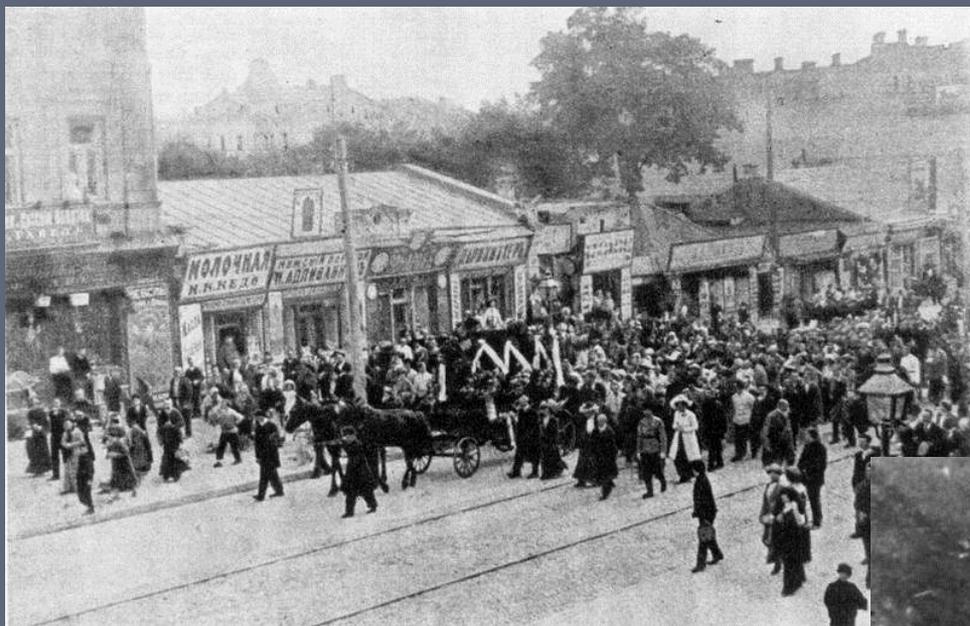
Сестра Ізидора пише Ользі з Сурами, з дачі Попова, вітаючи
Ольгу з іменинами. Лєся приписала на цій листівці «Цілую.
Лєся». Це вона вивела востаннє в своєму житті...



Телеграма К. Квітки
про смерть
Лесі Українки.

Смерть наздогнала українську поетесу в місті
Сурамі в Грузії 19 липня 1913. Їй було 42 роки.

Похорон Лесі Українки (1913 р.)



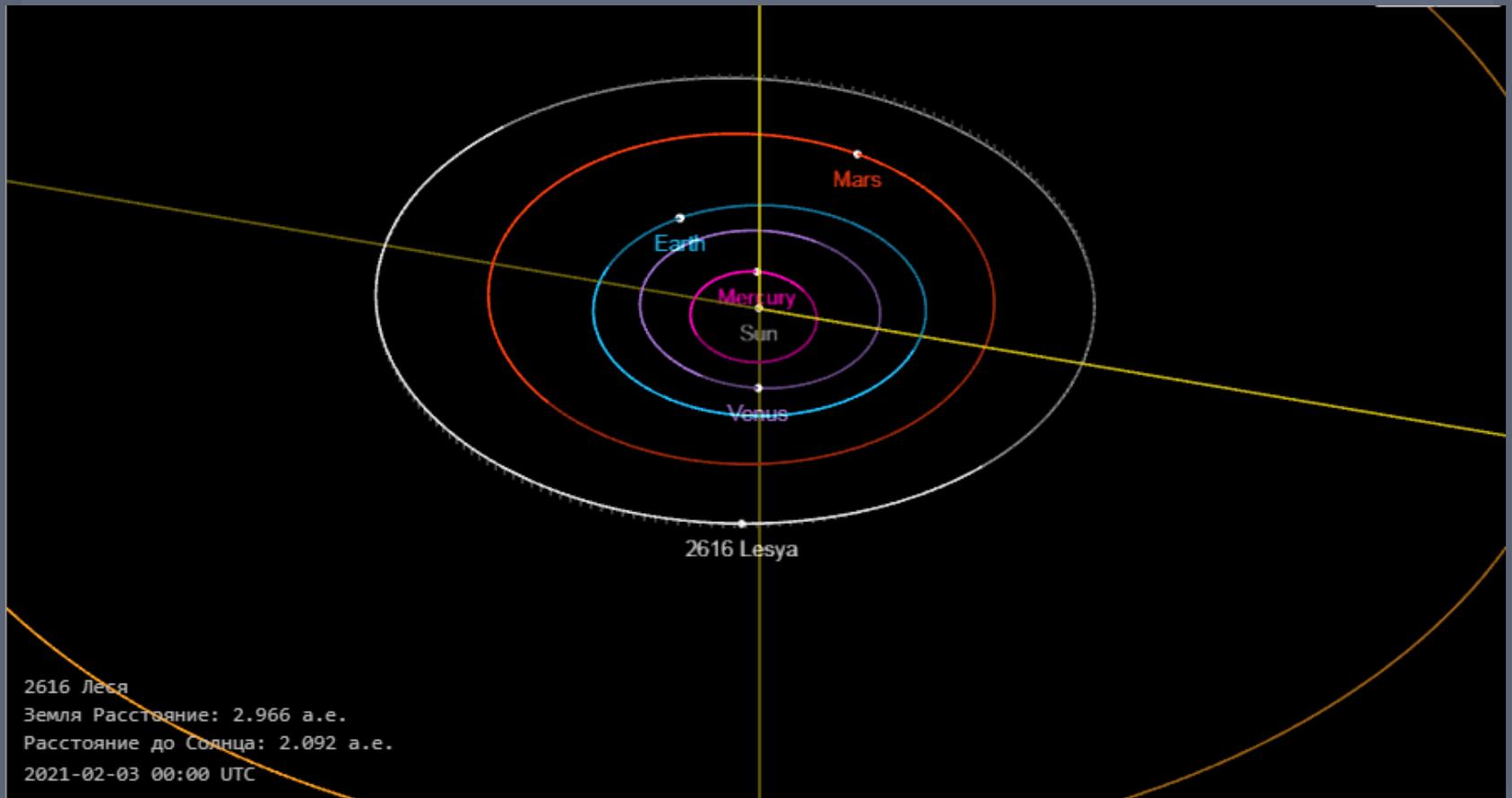
На похороні Лесі Українки
труну несли жінки.



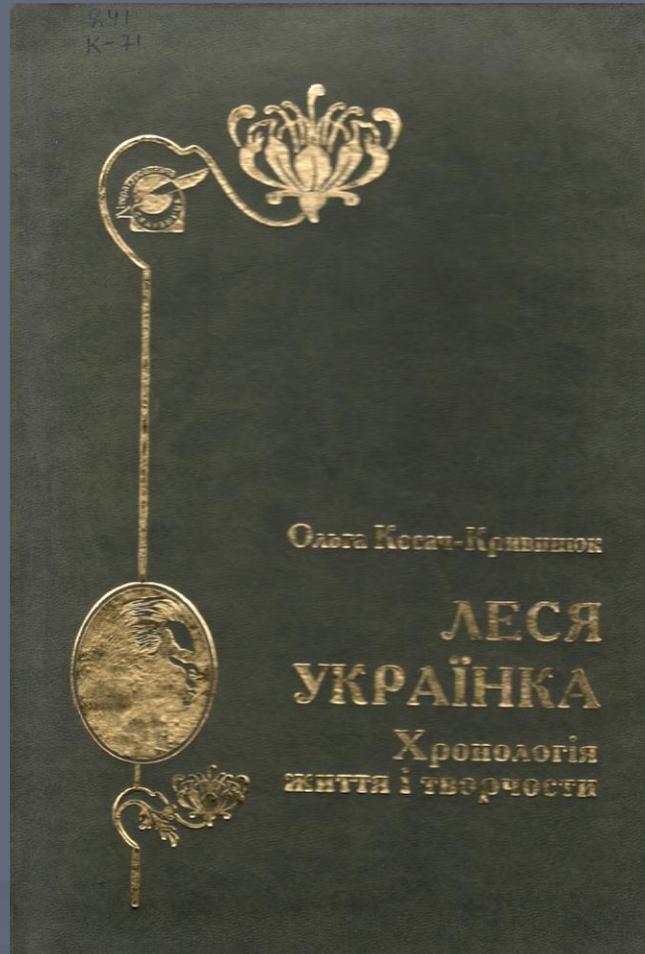


*Лесю Українку поховали на Байковому кладовищі
в Києві.*

Мало хто знає, але існує астероїд, названий на честь поетеси. Їїю повна назва – 2616 Лєся (2616 Lesya). Це астероїд головного поясу, відкритий 28 серпня 1970 року.



З цими, та багатьма іншими книгами
можна ознайомитися в читальному залі
бібліотеки університету.



Феномен таланту Лесі Українки полягає у тому, що вона одночасно плідно працювала в різних літературних жанрах. Письменниця, перекладач, культурний діяч. Писала у найрізноманітніших жанрах: поезії, епосі, драмі, прозі, публіцистиці.



ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ЛЮДЕЙ

Анатоль Костенко



Леся
Українка

841
M31

Лариса МАСЕНКО

У ВАВИЛОНЬСЬКОМУ
ПОЛОНІ



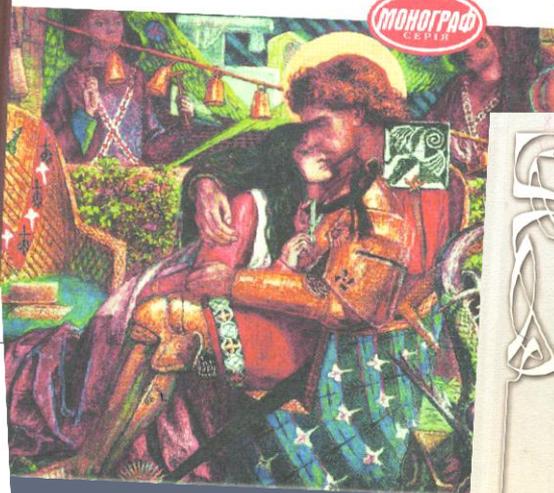
Соняшник

897
Л 38

ГАЛИНА ЛЕВЧЕНКО

МІФ ПРОТИ ІСТОРІЇ
Семіосфера лірики
Лесі Українки

МОНОГРАФ



Леся
Українка



СЮЖЕТИ
З ЖИТТЯ

841
М-64

Лариса Мірошніченко

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

життя і тексти

СМОЛОСКИП

841
Г-94

ВІКТОР ГУМЕНЮК

“ОДЕРЖИМОЇ”

ДО
ШЛЯХ

ТВОРЧЕ СТАНОВЛЕННЯ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ -
ДРАМАТУРГА.

841
В26

ЕРВІН ВЕДЕЛЬ

ЛІРИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Діалог
з європейською культурою

МОНОГРАФ

Віра Агеєва

Л оетеса зламу СТОЛІТЬ

Творчість
Лесі Українки
в постмодерній
інтерпретації

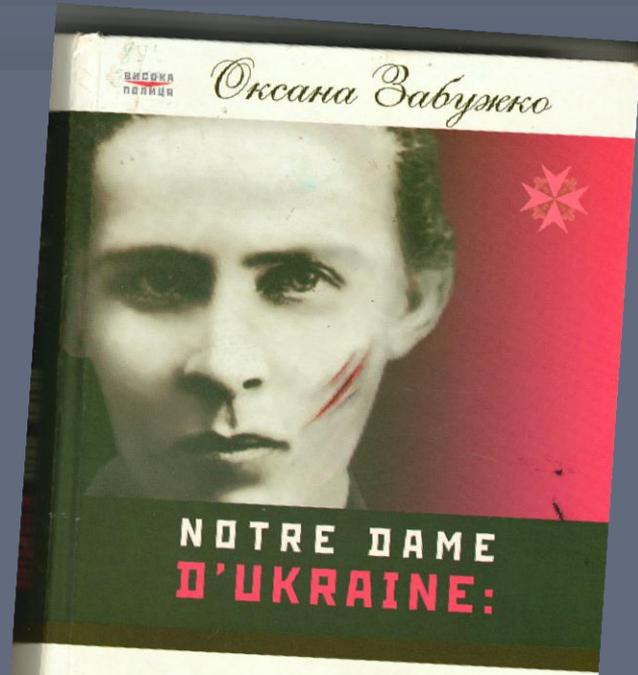
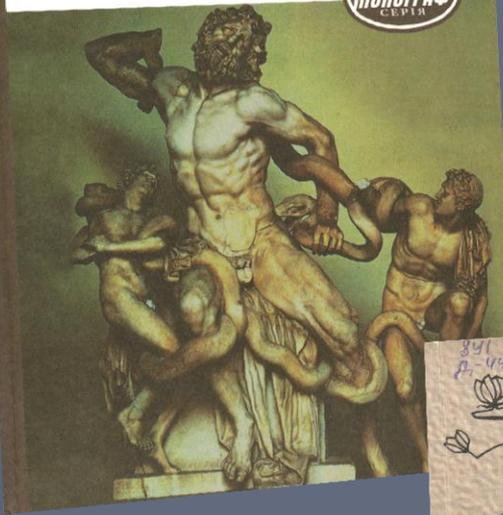
841
Д 30

ЛЕСЯ ДЕМСЬКА-БУДЗУЛЯК

ДРАМА СВОБОДИ В МОДЕРНІЗМІ

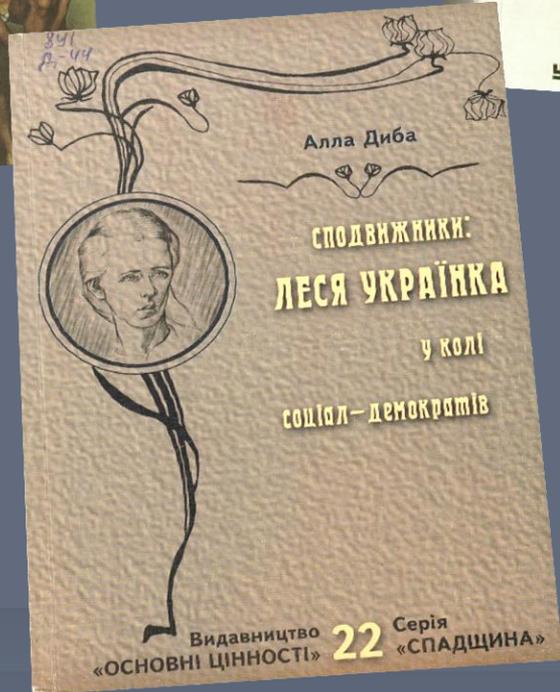
Пророчі голоси
драматургії Лесі Українки

МОНОГРАФ
СЕРІЯ



УКРАЇНКА В КОНФЛІКТІ МІФОЛОГІЙ

ОСНОВНІ СКАРБИ УКРАЇНИ

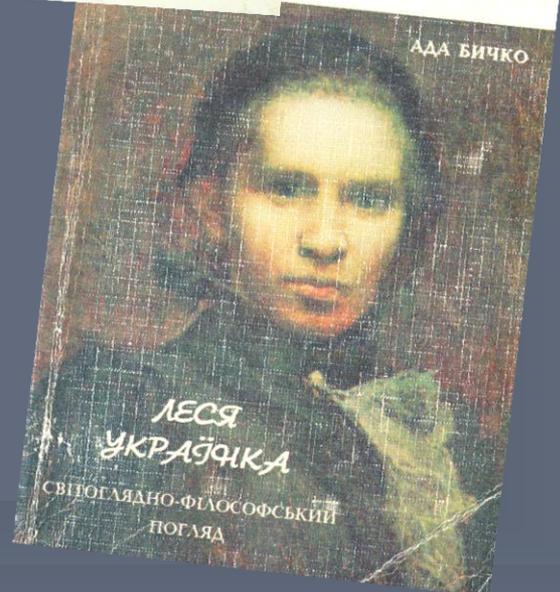


Алла Діба

СПОДВИЖНИКИ: ЛЕСЯ УКРАЇНКА

У КОЛІ
СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІВ

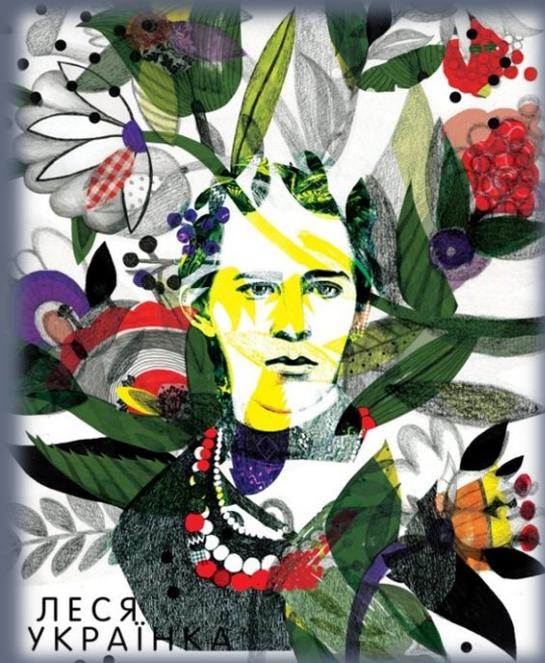
Видавництво «ОСНОВНІ ЦІННОСТІ» 22 Серія «СПАДЩИНА»



АДА БИЧКО

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

СВІТОГЛЯДО-ФІЛОСОФСЬКИЙ
ПОГЛЯД



*Підготувала:
завідувач відділу обслуговування
Духновська Н. Г.
(кількість джерел : 27)
2021*